

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

**TOIMINNALLISEN PÄIVÄN JÄRJESTÄMINEN
RAVURI OY:SSA GREEN CARE -IDEOLOGIAAN
POHJAUTUEN**

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Sosiaali- ja terveystieteiden
Hoitotyön koulutusohjelma
Sosiaalialan koulutusohjelma
Opinnäytetyö Kevät 2015
Anu Lind
Teija-Johanna Niemi
Sari Saarinen

Lahden ammattikorkeakoulu
Hoitotyön – ja sosiaalialan koulutusohjelma

Lind Anu,
Niemi Teija-Johanna,
Saarinen Sari:

Toiminnallisen päivän järjestäminen
Ravuri Oy:ssä Green care -ideologiaan
pohjautuen.

Sairaanhoitaja AMK, Sosionomi AMK opinnäytetyö, 49 sivua, 12 liitesivua.

Kevät 2015

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyönä järjestimme toiminnallisen syntymäpäivä tapahtuman. Toimeksiantajana oli kolmannen sektorin palvelun tuottaja Ravuri Oy. Ravuri Oy tuottaa kehitysvamma palveluja, heidän tuottamat palvelut ovat ympärivuorokautisesti tuotetut asumispalvelut ja päivätoimintapalvelut kehitysvammaisille.

Opinnäytetyö koostui toiminnallisen päivän suunnittelusta, toteutuksesta sekä Green care -ideologian näkyvyyden ja tietoisuuden lisäämisestä Ravurin päivätoiminnassa työskenteleville, heidän omaisilleen, sidosryhmille sekä kuntapäätäjille. Toiminnallinen päivä antoi myös lisäkoulutusta vastatulleille hoitotyöntekijöille. Kerroimme toiminnallisen päivän aikana kutsuvieraille Ravuri Oy:n toimintatapoja, millä tavoin päivätoiminta hyödyntää Green care -ideologiaa. Kaiken kaikkiaan päivä toi osallistujille mahdollisuuden verkostoitumiseen ja samalla elämykselliseen kokemukseen luonnon keskellä.

Teimme paikan päällä kirjallisen kyselyn vierailijoille ja analysoimme vastaukset kvalitatiivista menetelmää käyttäen. Päädyimme kirjallisen kyselyn tekemiseen nimenomaan paikan päällä, koska se takasi mahdollisimman monelta vastauksen. Luovutimme kirjallisen kyselyn päätelmät toimeksiantajallamme, jolla on mahdollisuus hyödyntää sitä tulevaisuuden suunnittelussaan.

Asiasanat: green care, eläinavusteinen, vihreä hoiva, sosiaalipedagoginen hevostoiminta

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme nursing and social services

Lind Anu,
Niemi Teija-Johanna,
Saarinen Sari:

Arranging a functional day based on the
Green care ideology at Ravuri Ltd.

Bachelor's thesis in nursing and social services, 49 pages, 12 pages of appendices

Spring 2015

ABSTRACT

As our thesis, we produced a functional birthday event to our client, Ravuri Ltd. It is a third-sector organization. Ravuri offers services to people with disabilities. Their products are round-the-clock available housing service and day-time services for disabled clients.

The studies is composed of the planning and implementation of functional day and increasing workers' of Ravuri workers, their relatives' and and authorities' knowledge of the Green care- ideology. The functional day also gave further education to the new workers in Ravuri. During the day, we gave information about Ravuri's operations and how they make use of the Green care- ideology. On the whole, the day gave an opportunity for networking and having memorable experiences out in the nature.

During the event, we gave a questionnaire to all participants and analyzed the answers using qualitative methods. We decided to have the questionnaire right on the scene, because it gave us an opportunity to get several answers. We left the conclusions to our client and the possibility to use the result in their future planning.

Key words: Green care, animal assisted, social pedagogical horse activity

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	TOIMINNALLISEN PÄIVÄN TARKOITUS JA TAVOITE RAVURI OY:SSÄ	7
3	TIEDONHAKU	8
4	RAVURI OY KEHITYSVAMMAISTEN PALVELUIDEN TUOTTAJANA	10
4.1	Ravuri Oy:n päivätoiminta	10
4.2	Ravuri Oy:n toimintaa ohjaajat lait ja asetukset	11
4.3	Ravuri Oy:n henkilökunnan ja asiakasryhmän kuvaus	12
4.4	Kehitysvammaisuus	13
4.5	Sosiaalipedagoginen hevostoiminta sekä kuntouttava näkökulma	13
5	GREEN CARE -IDEOLOGIAA	15
5.1	Green care menetelmät	15
5.2	Green care Ravuri Oy: ssä	16
5.3	Green care -palvelut Suomessa	17
6	TOIMINNALLISEN PÄIVÄN SUUNNITTELU JA VALMISTELU	18
7	SWOT – ANALYYSI SUUNNITTELUN APUNA	23
8	TOIMINNALLISEN PÄIVÄN TOTEUTUMINEN	25
8.1	Toiminnallisen päivän kulku	25
8.2	Ponin harjaus Green care toimintapisteenä	27
8.3	Vankkuriajelu Green care toimintapisteenä	29
8.4	Kukan istutus Green care toimintapisteenä	31
8.5	Toiminnallisen päivän osallistujat	32
9	TOIMINNALLISESTA PÄIVÄSTÄ SAATU PALAUTE JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET	34
9.1	Kirjallinen kysely ja analyysi menetelmä	34
9.2	Sisällön analyysi	34
9.3	Mielipide päivästä	39
9.4	Mitä uutta tietoa sait Green caresta	39
9.5	Kehittämisehdotuksia Ravuri Oy:lle	40
9.6	Kirjallisen kyselyn yhteenveto	40

10	EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS	42
10.1	Kyselyn luotettavuuden arviointi	42
10.2	SWOT- analyysi toteutuksesta	42
10.3	Eettisyys opinnäytetyössä	43
10.4	Tavoitteiden saavuttamisen arviointi	44
10.5	Kehittämisidea tulevaisuuteen	45
	LÄHTEET	46
	LIITTEET	50

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme toteutus oli toiminnallinen ja samalla moniammatillinen. Toteutus oli toiminnallisen päivän järjestämisen Green care -ideologiaan pohjautuen Ravuri Oy:n päivätoiminnassa.

Green care ideologialla tarkoitetaan toimintaa, jossa luontoa käytetään tavoitteellisesti ihmisten hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja lisäämiseksi. Green Care -toiminta perustuu erilaisiin luontolähtöisiin menetelmiin, joita käytetään erilaisissa ympäristöissä, kuten metsässä, puutarhassa tai maatilalla, mutta myös kaupungeissa tai sisätiloissa. Green Care -toiminnan hyvinvointivaikutukset syntyvät luonnon elvyttävyyden, toiminnallisuuden ja yhteisöllisyyden kautta. Green Care -toimintaa harjoitetaan tavoitteellisesti, ammatillisesti ja vastuullisesti. Green care -toiminnan ympärille voidaan rakentaa erilaisia sosiaali-, terveys- ja kasvatuspalveluja. (MTT Green care. 2014).

Opinnäytetyö oli työelämälähtöinen, toimeksiantajana oli Ravuri Oy joka tarjoaa kehitysvammaisille henkilöille päivätoimintaa sekä asumispalvelua.

Opinnäytetyöntekijät sosionomiopiskelija (AMK) Sari Saarinen ja sairaanhoitaja opiskelija (AMK) Anu Lind työskentelevät Ravuri Oy:ssä.

Ravuri Oy:n toimitusjohtaja Susanna Packalén esitti keväällä 2014 toivomuksen toiminnallisen päivän järjestämisestä yhtiön kymmenvuotisjuhlan kunniaksi. Näin syntyi ajatus moniammatillisesta sosionomin ja sairaanhoitajien yhteistyöstä opinnäytetyössä. Kolmanneksi henkilöksi opinnäytetyöprojektiin lähti aiheesta kiinnostunut sairaanhoitaja opiskelutoveri (AMK) Teija Niemi.

Opinnäytetyöryhmältä löytyi välittömästi kiinnostus ja motivaatio toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Teimme toiminnallisen toteutuksen, koska toimeksiantajamme esittämä opinnäytetyön aihe mahdollisti sen, ja pystyimme sisällyttämään siihen tärkeiksi katsomamme näkökulmat. Toiminnallisen päivän ideoinnin lähtökohtana pidimme Green care -ideologian kuntouttavaa ja sosiaalipedagogista näkökulmaa. Metsähallituksen tekemän tutkimuksen mukaan jo 20 minuuttia luonnossa laskee verenpainetta. (Vähäsarja 2015.)

Päivä järjestettiin Ravuri Oy:n päivätoiminnan kymmenvuotissyntymäpäivien yhteyteen, kysymyksessä oli kutsuvierastilaisuus. Tavoitteenamme oli lisätä Green care -ideologian tunnettavuutta sekä konkretisoida Green caren toimivuutta kutsuvieraille.

Ravuri Oy:ssä toteutetaan Green care -ideologiaa työmenetelmänä, jota esittelimme toiminnallisen päivän aikana eri menetelmin. Green care -ideologiassa toiminnan tavoitteena on ennaltaehkäisevä ja kuntouttava ajatus. (Green care Finland. 2014.) Lisäksi toiminnassa luodaan yhteisöllistä ja elämyksellistä toimintaa, jotka kumpuavat myös sosiaalipedagogisesta viitekehystä. (Green care Finland. 2014.)

Opinnäytetyöntekijöinä esittelimme päivän aikana Green caren toimivuutta ja vaikutuksia eri toimintapisteillä. Lisäksi pidimme Green caresta power point -esityksen.

Harkinnassa oli myös esitteen tekeminen Ravuri Oy:stä, mutta rajasimme opinnäytetyön koskemaan toiminnallisen päivän toteutusta. Koska kyseessä oli syntymäpäivä, toimme esiin Ravuri Oy:n historiaa vuosien varsilta kerätyistä lehtileikkeistä. Lehtileikkeitä suurennettiin ja laminoitiin tauluksi kaikkien nähtäville, ja ne jäivät seinille esille pysyvästi.

Tavoitteena oli kirjallisen kyselyn avulla saada kutsuvierailta palautetta päivän annista. Saatuja palautteita käytimme työssämme litteroituina lähteinä. Kirjallisen kyselyn avulla Ravuri Oy sai arvokasta palautetta, jota yritys pystyy myös hyödyntämään omassa toiminnassaan.

2 TOIMINNALLISEN PÄIVÄN TARKOITUS JA TAVOITE RAVURI OY:SSÄ

Opinnäytetyön tarkoitus oli järjestää toiminnallinen päivä Ravuri Oy:n näkyvyyden lisäämiseksi. Päivän tarkoituksena oli esitellä Green care -ideologiaa, sekä tarjota kutsuvieraille mahdollisuus tutustua yrityksen toimintaan.

Tarkoitus oli tuoda esiin Green care -ideologiaa kaikessa päivän toiminnassa, monin erilaisin menetelmin. Toiminnalliseen päivään järjestetyt Green care -tutustumispisteet vahvistivat sosiaalista kanssakäymistä vieraiden kesken.

Kohderyhmänä olivat päivätoimintaan osallistuvat henkilöt, sekä heidän omaisensa ja läheisensä. Tämä tuli ottaa huomioon tavoitteita ja tarkoitusta mietittäessä. Toiminnallisen päivän tavoite oli myös mahdollistaa verkostoituminen omaisten kesken. Kutsut lähetettiin myös kuntapäätäjille, jotta päivätoiminnan palvelun maksajatahot saisivat konkreettisen käsityksen Ravuri Oy:n toiminnasta.

Tavoitteena oli voimaannuttava ja mieleenpainuva päivä, josta jokainen saisi jotain. Juha Siitosen (1999) mukaan ketään ei voi ulkoapäin voimaannuttaa, vaan voimaantumisen lähtee yksilöstä itsestä. Voimaantumista voidaan kyllä tukea sekä edistää. (Siitonen 1999, 62; Mäkinen, Raatikainen, Rahikka & Saarnio 2009,133.)

Luennon ja toimintapisteiden lisäksi tavoite oli saada paikalla olevilta palaute kirjallisen kyselyn avulla, avoimia kysymyksiä käyttäen. Lisäksi tavoitteena oli kirjallisen kyselyn avulla kehittää Ravuri Oy:n toimintaa. Palaute analysoitiin opinnäytetyöhön ja sitä myöden Ravuri Oy saa ensiarvoisen tärkeää tietoa suunnitellessaan toimintaansa tulevaisuudessa.

Tavoitteenamme on tuoda Green care -käsite kaikille tutuksi. Pidimme Green care -power point esityksen ja erilaisin toimipistein mahdollistimme jokaiselle paikalle tulijalle konkreettisen tavan tutustua elämyksien kautta Green careen. Tulevaisuuden tavoite Ravuri Oy:ssä on ennaltaehkäisevä sekä kuntouttava toiminta Green caren avulla.

3 TIEDONHAKU

Opinnäytetyöhön on luotettavaa tietoperustaa varten käyty informaattikon luona kaksi kertaa. Tietokirjallisuutta on haettu Aleksiksi, Melinda, Cinahl ja Science Direct tietokannoista. Hakusanoina näissä on ollut Green care, eläinavusteinen sekä sosiaalipedagoginen hevostoiminta. Informaattikon kanssa sanat on tarkistettu Yleisestä Suomalaisesta Asiasanastosta (YSA). Lisäksi opinnäytetyössä on käytetty aiheesta olevaa kirjallisuutta, sähköisiä lähteitä sekä saatua palautetta. Lähteiksi on valittu mahdollisimman uutta saatavilla olevaa tietoa. Olemme koonneet haetusta tiedosta tiedonhakupöytäkirjan (Taulukko1).

Haun ajankohta	Tietokanta	Hakutermit/ Haku tulos
14.10.2014	Melinda	”Green care”/3 ”Eläinavusteinen”/11 ”Sosiaalipedagoginen hevostoiminta”/0
14.10.2014	Aleksiksi	”Green care”/31 ”Eläinavusteinen”/93 ”Sosiaalipedagoginen hevostoiminta”/7
14.10.2014	Science Direct	”Green care”/96 ”Animal assisted”/2 ”Social pedagogical horse activity”/0
14.10.2014	Cinahl (Ebsco)	”Green care”/8

		”Animal assisted”/0 ”Social pedagogical horse activity”/0
--	--	---

Taulukko1. Tiedonhakupöytäselitys.

4 RAVURI OY KEHITYSVAMMAISTEN PALVELUIDEN TUOTTAJANA

Opinnäytetyön toimeksiantajamme Ravuri Oy tuottaa päivätoimintapalveluja sekä ympärivuorokautista asumispalvelua kehitysvammaisille. Ravuri Oy on kolmannen sektorin palvelujen tuottaja, joka tarjoaa palveluja ostopalveluina. Opinnäytetyömme koskee näistä kahdesta erillisestä yksiköstä vain päivätoimintaa.

4.1 Ravuri Oy:n päivätoiminta

Ravuri Oy:n (Kuva1) päivätoiminta on aloittanut toimintansa vuonna 2004. Ravuri Oy:n päivätoiminta sijaitsee Kiikun tallilla Hollolassa idyllisessä maalaismiljöössä, lähellä Suomen tunnetuimpaa lähdettä, Kiikunlähdettä. Kiikun talli on tunnettu ravihevosten kasvatuksesta, ja tällä hetkellä kasvatusta tehdään jo toisessa sukupolvessa. Ravuri Oy:n nimi on lähtöisin juuri Kiikun tallin toiminnasta. (Packalen 2014.)

Kuva 1. Ravuri Oy:n pihapiiriä.

Palvelujärjestelmässä Ravuri Oy kuuluu sosiaalisen kuntoutuksen piiriin. Vaikeavammaisten henkilöiden kuntoutukseen on kiinnitetty entistä enemmän huomiota. Tavoitteita ei mitata yhteiskunnallisella työllistymisen hyödyllä, vaan tavoitteena on parempi psyykinen, fyysinen ja sosiaalinen toimintakyky. Sosiaalisella kuntoutuksella pyritään sosiaaliseen osallisuuteen, itsenäisyyteen, elämänhallintaan sekä integraatioon. (Järvikoski & Härkäpää 2004, 29.)

Päivätoiminnan tilat ja toimintaympäristö ovat idyllisessä maalaistalon pihapiirissä ja sen upeassa miljöössä. Furmanin (1997) kirjan mukaan luonto ja kotieläimet ovat “myönteisen kokemuksen lähde”. Pääpainona tällä maatilalla on ravitallitoiminta, joka käsittää yli 20 hevosta sekä kymmenkunta ponia. Lisäksi tallilla asustaa kaneja, vuohi, kissa, koira ja undulaatteja. Kiikun tallilla käytetään sosiaalipedagogista hevostoimintaa yhtenä työmenetelmänä. (Furman 1997, 26.)

4.2 Ravuri Oy:n toimintaa ohjaajat lait ja asetukset

Ravuri Oy:n toiminta perustuu erityislakeihin: vammaispalvelulakiin sekä kehitysvammalakiin (Kehitysvammalaki 519/1977, 2§; Vammaispalvelulaki 1267/2006, 8b§; Vernerinet 2014). Näihin lakeihin perustuen kunnan tulee tarjota päivätoiminnan palveluita kuntalaiselle. Ravuri Oy:n eettiset periaatteet yhtyvät Green care -etiikkaan, ja ne ovat luonnon ja eläimen kunnioittaminen. Tämä näkyy siten että huomioidaan eläimen kokonaisvaltainen hyvinvointi ja arvostetaan luontoa kaikessa toiminnassa, kuten kierrättämisessä. Lisäksi itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen toteutuu “kultaista sääntöä” noudattaen: “tee niin kuin haluaisit itsellesi tehtävän”. (Salovuori 2014, 95; Kehitysvammalaki 519/1977, 2§; Vammaispalvelulaki 1267/2006, 8b§; Vernerinet 2014.)

Kehitysvammalain mukaan kunnan on järjestettävä kehitysvammaiselle henkilölle päivätoimintaa. Kehitysvammalain mukaan päivätoiminta kuuluu kunnan erityisen järjestämisvelvollisuuden alaisiin palveluihin subjektiivisena oikeutena. Kehitysvammalain mukaisen päivätoiminnan tavoitteena on taata kaikille kehitysvammaiselle henkilöille yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua päivätoimintaan. (Kehitysvammalaki 519/1977, 2§).

Päivätoimintaa voidaan järjestää myös vammaispalvelulain nojalla.

Vammaispalvelulain (Vammaispalvelulaki 1267/2006, 8b§) mukaan vammaisten henkilöiden päivätoimintaan kuuluu kodin ulkopuolella järjestettyä, itsenäisessä elämässä selviytymistä tukevaa, ja sosiaalista vuorovaikutusta edistävää toimintaa. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2014.; Vammaispalvelulaki 1267/2006, 8b§).

Päivätoiminnan tavoite on tukea itsenäisessä elämässä selviytymistä. Sen avulla pyritään vahvistamaan niitä taitoja, joita kaikkein vaikeimmin vammaiset henkilöt tarvitsevat selviytyäkseen mahdollisimman omatoimisesti arkielämän toiminnoista. Päivätoiminnan avulla voidaan myös edistää sosiaalista vuorovaikutusta, joka parantaa elämän laatua ja ennaltaehkäisee psyykkisiä vaikeuksia. (Kaski 2009, 293 – 300.)

Yhdenvertaisuuslaki takaa kaikille samat oikeudet ja kieltää syrjinnän. Tämä laki takaa vammaisille yhdenvertaiset oikeudet. (Yhdenvertaisuuslaki 21/2004, 6§.)

Vammaisten yhdenvertaisuuden takaamiseksi on luotu VAMPO vammaispoliittinen ohjelma, joka ajaa vammaisten etuja. (Vampo 2014.)

4.3 Ravuri Oy:n henkilökunnan ja asiakasryhmän kuvaus

Ravuri Oy:n päivätoiminnassa työskentelee kuusi vakituista alan ammattilaista sosiaali- ja terveysalalta. Työntekijät toimivat ammattieettisesti, ja heitä yhdistävät työtehtävät sekä työn tekemiseen liittyvät päämäärät. Ammattieettisyys korostuu hoitotyössä oleellisesti yhteisillä toimintatavoilla. (Gylling 2006, 350.)

Ravuri Oy:ssä henkilökunta on merkittävässä roolissa innostamisen suhteen. Innostaminen on ammatillista toimintaa, jonka tietoperusta löytyy sosiaalipedagogiikasta. (Kurki 2000, 47.)

Asiakaspaikkoja päivätoiminnassa on 30. Asiakasryhmä muodostuu hyvin eritasoisista kehitysvammaisista asiakkaista, joiden toimintakyky vaihtelee merkittävästi. Asiakkaiden ikäskaala on melko laaja, aina peruskoulun päättäneistä 70 vuotta täyttäneeseen. Kaikessa toiminnassa tulee huomioida asiakkaiden toimintakyvyn erilaisuus sekä haasteellisuus. Myös ikäerojen huomioiminen eri toimintoja tehtäessä ja suunniteltaessa tulee ottaa huomioon.

4.4 Kehitysvammaisuus

Green care toiminta sopii erinomaisesti kehitysvammaisille ja he hyötyvät green care toiminnasta monin eri tavoin. Kehitysvammaisuudella tarkoitetaan Maailman terveysjärjestö WHO:n määritelmän mukaan sitä, että henkilön henkisen suorituskyvyn kehitys on epätäydellinen tai estynyt, joka näkyy kognitiivisten, kielellisten, motorististen ja sosiaalisten taitojen puutteellisena kehityksenä. (Kaski 2009, 16.)

Kognitiivisillä kyvyillä tarkoitetaan älyllisiä toimintoja, motoriset taidot jaetaan hienomotoriikkaan ja karkeamotoriikkaan. Hienomotoriset taidot ovat tarkkoja taitoja kuten esimerkiksi kirjoittaminen ja karkeamotoriset taidot ovat suurempia liikkeitä, kuten esimerkiksi liikkuminen. Kielellisillä taidoilla tarkoitetaan puhumista ja puheen ymmärtämistä. Sosiaaliset taidot liittyvät vuorovaikutukseen erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa.

Kehitysvammaisuus voi johtua monesta eri asiasta, kuten synnytykseen liittyvistä komplikaatioista, perintötekijöistä tai jostakin lapsuusiän sairaudesta. Kehitysvammaisuuden syy voi jäädä joissakin tapauksissa selviämättä, eli syytä kehitysvammaan ei löydetä. Suomessa arvioidaan olevan noin 40 000 ihmistä, joilla on kehitysvamma. Kehitysvammaisilla on samat ihmisoikeudet kuin muillakin ja heillä on samoin täysi oikeus osallistua. Kehitysvamma ei ole sairaus. (Kehitysvammaliitto 2014).

4.5 Sosiaalipedagoginen hevostoiminta sekä kuntouttava näkökulma

Ravuri Oy:n päivätoiminnassa toteutetaan sosiaalipedagogista hevostoimintaa kuntouttavalla työotteella. Yli-Viikari ym. (2009) tuo esiin sosiaalipedagogisen hevostoiminnan kokonaisvaltaisena ja pitkäkestoisena toimintana, jossa tavoitellaan ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa ajatusta. (Yli-Viikari ym. 2009, 33.)

Sosiaalipedagogisen toiminnan lähtökohta on ihmisen ja hevosen vuorovaikutus sekä talliyhteisö, jossa toiminta tapahtuu. Sosiaalipedagogisuus näyttäytyy Ravuri Oy:ssä vahvasti sosiaalipedagogisena hevostoimintana sekä Green care -

ideologiana. Nämä kaikki ovat osallistavaa, dialogista, toiminnallista, elämyksellistä ja yhteisöllistä toimintaa. Perusajatuksena sosiaalipedagogisessa työssä on, että sen tulisi lähteä osallistujasta itsestään, eikä saisi olla ylhäältä johdettua. Usein osallistujat tarvitsevat tukea toteuttaakseen ja kehittääkseen itseään. Tuen avulla pyritään löytämään askelia tulevaisuuteen. Näin edistetään yksilön omatoimisuutta sekä yhteisvastuuta. (Hämäläinen 1999, 72.)

Lesesnen ja Kennedyn (2005) mukaan yhteisöllisyydellä ja esteettisyydellä on vaikutus ihmisen psyykkiseen hyvinvointiin, joka näkyy kykyinä ja haluna edistää terveyttä. (Pietilä 2010, 60.)

Ravuri Oy:ssä päivätoiminta on asiakkaille kuntouttavaa sosiaalisesti, psyykkisesti ja fyysisesti. Kuntouttava näkökulma tulee huomioiduksi kaikissa asiakkaan päivittäisissä toimissa. Sosiaalinen kuntoutuminen näkyy päivittäin vuorovaikutuksen tukemisessa, sosiaalisten suhteiden luomisessa ja ylläpidossa, yhteisöllisyydessä, ryhmätyöskentelyssä sekä arjen askareissa. Psyykinen kuntoutuminen näyttäytyy voimavarojen vahvistumisena, onnistumisen, yhteenkuuluvuuden sekä hyväksytyksi tulemisen tunteina. Fyysinen kunto pysyy yllä talli- ja ulkotöiden ansiosta. Kuntouttavana ja ennalta ehkäisevänä toimintana nämä edellä mainitut lisäävät ruokahalua ja riittävää unen määrää. (Yli-Viikari ym. 2009, 20 - 22.)

Voimaantuminen Ravurissa näkyy mahdollisuutena. Kaikilla yhteisön jäsenillä on mahdollisuus voimaantumiseen yhteisön voimalla. Sisäisen voimantunteen kasvaessa vastuullinen luovuus vapauttaa yksilön omia voimavaroja.

Voimaantumista voidaan tukea, mutta kuitenkin se lähtee henkilöstä itsestään.

Voimaantunut ihminen saa aikaan myönteistä heijastusta sekä luo hyväksyvän ja luottamuksellisen ilmapiirin. (Halonen 2000, 310.)

5 GREEN CARE -IDEOLOGIAA

Green care -ajatus lähtee siitä, että ihminen kuuluu osaksi luontoa ja ympäristöä. Green care -toiminnan tarkoitus on hyödyntää maaseutu ympäristöä ja luontoa monin eri tavoin hyvinvoinnin lähteenä. Green care Finlandin (2014) mukaan jokaisella ihmisellä on toimintakykyyn katsomatta oikeus luontokokemuksiin. Toiminta on vastuullista ja tavoitteellista. Green care -toimintaa voisi kiteyttää: luonto parantaa, eläin auttaa ja puutarha hoitaa. Edellä mainitusta on olemassa tutkittua tietoa. Rantanen (2014) kirjoittaa pro gradu -tutkimuksessaan luonnon vaikutuksesta positiivisena kokemuksena. Hänen tutkimuksessaan on huomioitu myös luonnossa liikkumisen vaikutus työniimuun. Samassa tekstissä käy ilmi, etteivät miesten ja naisten kokemukset tai vaikuttuneisuus luonnosta poikenneet toisistaan. (Green care Finland 2014; Rantanen 2014, 3 - 4.)

Toiminnassa luontoympäristö tuodaan tietoisesti ja tavoitteellisesti mukaan kuntoutus-, terapia-, hoito- tai ohjausprosessiin. Luontomenetelmien tarkoitus on helpottaa, vahvistaa ja nopeuttaa intervention terapeuttista, kuntouttavaa tai ohjauksellista tavoitetta (Vihreä Hyvinvointi 2014).

Hoitotyössä keskitytään kokonaisvaltaisesti ihmiseen. Eriksson ym. (2007) listaa viisi terveyteen liittyvää osa-alueita joita 2000 – luvulla korostetaan: elämänlaatu, hallinnan tunne, hoitoon sitoutuminen, yhteisöllisyys ja kulttuuri. Hoitotyössä vuorovaikutuksen merkitys korostuu paitsi hoitajan ja asiakkaan välillä, myös asiakkaiden keskinäisissä suhteissa. Hoitotyöntekijän on tunnistettava asiakkaan ongelmat, valittava toimintatavat hänen voimavaransa huomioiden ja suunnitella, toteuttaa sekä arvioida hoito niiden mukaisesti. Hoitotyön perusteena voidaan pitää puutetta tai ongelmaa terveydessä, jota ihminen ei itse pysty hoitamaan ilman apua. Ympäristön vaikutus on myös huomioitava. (Eriksson ym. 2007, 81 - 82.)

5.1 Green care menetelmät

Green care menetelmät ovat eläinavusteisuus, luonto avusteisuus, viherympäristöjen kuntouttava käyttö ja kuntouttava maatilatoiminta. Eläinavusteisuus tarkoittaa sosiaalipedagogista hevostoimintaa, ratsastusterapiaa,

kaveri – ja avustajakoira toimintaa sekä eläinavusteinen toiminta. Luontoavusteiset menetelmät ovat elämyspedagoginen toiminta, seikkailu kasvatus, luonnon materiaalien käyttö, luontoliikunta sekä ympäristökasvatus.

Viherympäristöjen kuntouttavalla menetelmällä tarkoitetaan puutarhaterapiaa sekä aistipuutarhoja. Kuntouttava maatilatoiminta menetelmä on kuntouttavaa työtä sekä yhteistä osallisuutta maatilatoiminnassa. (Green care Finland 2014.)

5.2 Green care Ravuri Oy: ssä

Ravuri Oy:n päivätoiminta toimii metsän keskellä, maalaismiljöössä, jossa Green care -ideologiselle toiminnalle on kaikki mahdollisuudet. Jo matka sinne antaa tilaisuuden ihaila rauhallista ja kaunista luontoa.

Päivätoiminnassa kaikki toiminta tukee Green caren -ideologiaa. Metsän antimia käytetään vuoden aikojen mukaisesti. Kerätään talteen marjat, sienet sekä muut puutarhan tuotteet, joista sitten leivotaan ja valmistetaan yhdessä ruokaa.

Askarteluissa huomioidaan erilaiset materiaalit, joita luonnosta haetaan. Päivittäin huomioidaan myös luonnon kiertokulkua ja säävaihteluita, joiden mukaan huomioidaan muun muassa pukeutuminen. Yhteisöllisyys ja sosiaalisuus korostuvat etenkin edellä mainituissa toimissa, jotka ovat osa Green care -ideologiaa.

Kuntouttavana ja ennaltaehkäisevänä Green care -toimintana Ravuri Oy:n päivätoiminnassa työskentelevät huolehtivat eläinten hoidosta sekä tallien siivouksista. Fyysinen työ ylläpitää lihaksien hyvää kuntoa ja ennaltaehkäisee sen kautta liikuntakyvyn huonontumista. Eläinten hoidossa opitaan kohtaamista ja hyvinvoinnista huolehtimista. Toiminnassa mukana on aina ammattitaitoinen hoitotyöntekijä, joka innostaa toimintaan, mutta huolehtii myös turvallisuudesta. Hoitotyöntekijällä on mahdollisuus sanoittaa samalla esimerkiksi hevosen kanssa toimintaa. Vuorovaikutus siis hoitajan ja asiakkaan välillä on ilmeistä.

Ravuri Oy:n toiminta on joka päivä aikataulutettua, joten se luo turvallisuuden tunteen kaikille. Päivän ohjelma käydään yhdessä läpi niin, että jokainen sen ymmärtää. Päiväohjelmassa on huomioitu säännöllinen ulkoilu, joka lisää ruokahalua. Itse tehdyssä ravintorikkaassa ruuassa otetaan huomioon myös

terveyteen vaikuttavat seikat, kuten kolesteroli ja hiilihydraattien määrä sekä mahdolliset ruoka-aineallergiat. Säännöllinen ravitsemus ja ulkoilu ovat terveyden tukipilareita. Säännöllinen päivärytmi myös tukee hyvää unirytmää, ja näihin Ravuri Oy:ssä kiinnitetään huomiota.

5.3 Green care -palvelut Suomessa

Suomessa hoivapalvelua Green care -ideologialla tarjoavia yrityksiä on noin 300. Green care on kuitenkin vakiinnuttanut jo toimintansa maatilalle sijoittuvassa kuntouttavassa toiminnassa mm. Norjassa ja Hollannissa. Suomessa Green care – ideologian tuotteistaminen ja markkinointi hoivapalveluiden kehittämisessä vaatii vielä työtä. Hyvinvointi 2015-ohjelma, jonka sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt, painottaa yksilöllisyyttä ja valinnanvapautta hoidon suhteen. Kustannukset lisäävät tuottavuutta, mikä lisää ostoja ja näkyy tuottavuuden lisääntymisenä toimintamalleissa. Tämä lisää kolmannen sektorin tuottamia hoivapalveluiden ostoja. Soini yms. (2011) tuo esiin Suomessa olevan potentiaalia tämän kaltaisille yrityksille. On kuitenkin huomioitava, että suomalaiseseen ympäristöön, toimintamalleihin ja täällä vallitsevaan kulttuuriin tarvitaan niihin sopiva Green care -käsite. Green care-ideologia sopii kaikille ihmisille, nuorille, vanhuksille, mielenterveyskuntoutujille sekä kehitysvammaisille. (Soini, Ilmarinen, Yli-Viikari ja Kirveenummi 2011,329. Yli-Viikari, Lilja, Heikkilä, Kirveenummi, Kivinen, Partanen, Rantamäki-Lahtinen ja Soini 2009, 3, 5, 26.)

6 TOIMINNALLISEN PÄIVÄN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Toiminnallisen päivän valmistelut alkoivat jo paljon ennen itse tapahtumapäivää. Toiminnallisen päivän alkuvalmisteluissa tuli ottaa huomioon monia eri asioita, päivä tuli suunnitella huolellisesti. Tärkeä seikka oli turvallisuudesta huolehtiminen tapahtuman aikanana. Toiminnallisen päivän toteutuspaikka oli toimeksiantajamme maatila. Maatilalla toimii päivätoiminta, joten paikka oli tuttu osalle toimintapäivään osallistuvista. Samalla se tuli tutuksi heille, jotka siellä eivät olleet koskaan käyneet.

Toimeksiantaja rahoitti kaikki toiminnallisen päivän kulut, joten meidän ei tarvinnut pohtia rahoitusta, eikä tehdä budjettia kuluista. Toki otimme hankintoja tehdessä huomioon sen, että kulut pysyvät kohtuudessa. Otimme huomioon myös käytännön toiminnan, kuten esimerkiksi kuinka kertakäyttöastiat toimivat parhaiten tarjoiluja ajatellen.

Kesän aikana suunniteltiin ja mietittiin tarkoin kohderyhmälle sopivan toiminnan, otimme huomioon aikataulun päivän aikana sekä toimintapisteet, joista parhaiten saisi tuntumaa Green care -ajatukseen. Suunnitellessamme, kävimme tapaamassa informaattikkoa tietoperustan pohjaksi sekä tutkimme taustatietoja koskien muun muassa Green carea, ja sen vaikutusta terveyteen ja hyvinvointiin.

Suunniteltiin ja valmistettiin kutsut kaikille kutsuvieraille. Kutsut postitimme toimeksiantajan toiveiden mukaisesti (Liite 2). Teimme kirjalliset kysymykset ja haimme kirjoituslupaa Lahden ammattikorkeakoululta. Kirjoituslupojen avulla jokaisen oli mahdollista vastata kirjallisiin kysymyksiin jo esityksen aikana, vaikka pöytätilaa ei riittänyt aivan kaikille.

Tilojen koristelu oli valmisteluissa isossa osassa. Valmistimme itse kaikki pöytäkoristeet ja teimme juhlapöytiin kukkakimput. (Kuva 2).

Kuva 2. Itsetehdyt pöytäkoristeet ja kukkakimput.

Juhlapöytien ja istumapaikkojen riittävyys tuli huomioida ja arvioida ennakkoon juhlatilojen kaikinainen toimivuus. Toiminnallisen päivän valmistelut aloitimme tienvarsikylttien tekemisellä. Valmistimme kyltit vanerista ja maalasimme niihin ajo-ohjeet. Opasteet veimme tienvarteen ja parkkipaikka-alueelle.

Toimintapisteiden kyltit valmistimme myös vanerista ja kirjoitimme niihin kyseisen pisteen toiminnon. Kyltit laitoimme jokaiselle toimintapisteelle.

Hankimme yhteen toimintapisteeseen kukkasipulit, mullat, kukankasvatusohjeet, istutuslapiot ja suojakäsineet. Koristelimme kaikki paikat Green care -ideologian henkeen. Käytimme koristelussa luonnosta kerättyä materiaalia mm. pihlajanmarjoja, kauraa jne. Hankimme pöytiin pöytäliinat, tuikkukynttilät sekä valmistimme itse kukkakimput jokaiseen ruokailupöytään. Toimeksiantaja oli hankkinut juhlateltan, jonka koristelimme.

Valmistelimme Green care -power point esityksen (Kuva 3). (Liite 1). Itse esitystä varten oli hankittava videotykki lainaksi. Sen toiminnan kanssa oli pieniä vaikeuksia, mutta onnistuimme lopulta toteutuksessamme. Päivätoiminnan askarteluissa pidettiin silmällä tulevaa toimintapäivää. Näin jokainen tunsi itsensä tarpeelliseksi, pääsi osalliseksi ja sai osallistua asiaan.

Kuva 3. Power point -esitys Green care -ideologiasta Ravuri Oy: ssä. Edessä Anu Lind ja takana Sari Saarinen.

Tilaaajatahon kanssa mietimme ruokailun ja kahvituksen aikataulun, jotta päivä onnistui jouhevasti. Päivätoiminnassa mukana oleville halusi tilaaajataho järjestää pienen yllätyksen syntymäpäivän kunniaksi, joten tilasimme paikalle kaksi klovnia tarjoilemaan hattaraa ja popcornia. (Kuva 4).

Kuva 4. Teija Niemi ja Sipi-pelle.

Hyödynsimme asioita, joita maatilalla oli valmiiksi, kuten hevonen ja poni varusteineen. Otimme myös tarkoin huomioon turvallisuuden. Sitä huomioimme autojenpaikoituksessa, jossa useampi henkilö hoiti liikennejärjestelyt sekä paikoitusopastuksen. Toiminnallisissa pisteissä kiinnitimme myös erityistä huomiota turvallisuuteen. Poiniharjauspiste oli valittu siten, että siinä on riittävästi tilaa tutustujille. Kaikki pääsivät harjaamaan ponia ja sitä oli myös mahdollista katsella turvaetäisyydeltä. Kerroimme myös ohjeet kuinka ponia

lähestytään turvallisesti. Hevosvankkuriajelussa huolehdimme vankkurien turvallisen ajoreitin sekä tarkastimme etukäteen hevosvankkurien turvallisuuden.

7 SWOT – ANALYYSI SUUNNITTELUN APUNA

Toiminnallista päivää suunnitellessa teimme myös SWOT – analyysin (Taulukko 2) vahvuuksista, mahdollisuuksista, heikkouksista ja uhkista. SWOT-analyysin avulla pohdimme toiminnallisen päivän onnistumista ja kulkua sekä mahdollisia uhkia ja heikkouksia.

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuttu ympäristö • Tutut toimintatavat • Green care työmenetelmä tuttua • Hyvä suunnittelu • Hyvä tiimi • Toimeksiantaja entuudestaan tuttu 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huono valmistautuminen • Aikataulussa pysyminen • Näkemys erot
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Green caren antamat mahdollisuudet • Voimaantuminen • Yhteisöllisyys • Hieno syntymäpäiväjuhla • Elämyksellinen • Iso osallistujia määrä 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sää • Loukkaantuminen • Onnettomuus • Laitteiden toimimattomuus • Suuri osallistujia määrä

Taulukko 2. SWOT -analyysi

Vahvuutena koimme tutun ympäristön, jossa olimme jo pitkään toimineet. Myös Green care -menetelmä Ravurissa oli tuttua meille. Koimme sen omaksemme, että saamme esitellä sitä myös isolle yleisölle.

Meillä oli paljon Green caren tarjoamia mahdollisuuksia. Sosiaalipedagogian ydin tarjosi meille mahdollisuudet kutsuttujen elämyksellisiin kokemuksiin,

voimaantumisen tunteeseen sekä hyvin yhteisölliseen toimintaan. Vahvuutena koimme myös sen, että olimme entuudestaan tuttuja toisillemme ja yhteistyö sitä myöten helppoa.

Tärkeää oli syntymäpäiväjuhlien onnistuminen. Heikkoutena olisi voinut olla huono valmistautuminen toiminnalliseen päivään ja rajallisen aikataulun. Heikkoutena olisi voinut olla isot näkemuserot meidän opinnäytetyötekijöiden kesken tai meidän ja toimeksiantajan välillä. Suurimpana uhkana koimme sään. Uhkana koimme myös loukkaantumiset ja onnettomuudet.

8 TOIMINNALLISEN PÄIVÄN TOTEUTUMINEN

Toiminnallinen päivä alkoi auringonpaisteella, sää oli kerrassaan mahtava. Silti meillä oli perhosia vatsassa ja jännityksen tuntua ilmassa.

8.1 Toiminnallisen päivän kulku

Toiminnallinen päivä järjestettiin Perjantaina 12.9.2014 klo 12 -15 Ravuri Oy:n maatilalla. Toiminnallisen päivän ohjelma toteutui seuraavanlaisesti.

Päivä alkoi kello 12 tervetuliaismaljoilla maatilán pihapiirissä.

Toimeksiantajamme Susanna Packalen piti vieraille tervetuliaispuheen. (Kuva 6).

Kuva 6. Toimitusjohtaja Susanna Packalén ja alkumaljat.

Tervetuliais puheen jälkeen kerroimme vieraille päivän kulusta ja ohjelmasta. Alkumaljojen jälkeen oli ruokailu, tarjolla oli lohikeittoa sekä kasvissosekeitto.

Ruokailun jälkeen kello 13 pidimme juhlasalissa power point -esityksen Green care -ideologiasta Ravuri Oy:ssä. Esityksessä kerrottiin miten Green care näyttäytyy Suomessa sekä miten se ilmenee ja toteutuu Ravuri Oy:ssä. Näytimme myös videoesityksen, joka oli kuvattu Ravuri Oy:ssä. Power point -esityksen alkaessa paikalla oleville jaettiin kirjalliset kysymykset, joissa oli kolme kysymystä. Kohderyhmälle kerrottiin mihin kirjallisella kyselyllä tähdätään, ja että vastaaminen siihen on vapaaehtoista. Näin he myös pystyivät tutustumaan kysymyksiin jo ennen esitystä. Tuomi ja Sarajärvi (2009) tuovat esiin, että ihmiset haluavat tutustua kyselyihin ja haastatteluihin ennen niihin vastaamista. Kirjallisten kysymysten etukäteen jakaminen antoi mahdollisuuden miettiä jo esityksen aikana vastauksia. Kysymykset olivat muotoiltu avoimiksi kysymyksiksi, jotka antoivat mahdollisuuden vapaaseen mielipiteen kirjoittamiseen. Kirjallisessa kyselyssä ei tiedusteltu ikää, sukupuolta tai nimeä, jotta anonymiteetti säilyi. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 72 – 73, 131.)

Klo 14 -15 esittelimme toiminnallisia pisteitä. Paikalla olevilla oli mahdollisuus tulla itse kokeilemaan, mitä Green care -menetelmän voimaannuttava vaikutus tarkoittaa käytännön tasolla. Paikalle olimme järjestäneet kolme Green care -pistettä, joissa kaikissa toteutui Green care -ideologia. Pisteet olivat ponin harjaus, kukanistutus sekä viimeisellä pisteellä oli mahdollista kokea elämyksellinen hevosvankkuriajelu. Opinnäytetyö ryhmästämmme yksi esitteli aina yhtä pistettä. Oheisohjelmana esiintyivät klovnit, jotka tekivät ja jakoivat popcornia ja hattaraa. Päivän lopuksi tarjottiin syntymäpäiväkakkua ja kahvia.

8.2 Ponin harjaus Green care toimintapisteenä

Yhdeksi toiminnallisen päivän Green care -pisteeksi oli järjestetty mahdollisuus tutustua ponin harjaukseen ja silittelyyn. (Kuva 7).

Kuva 7. Ponin harjauspiste.

Paikaksi oli valittu tallin sisäänkäynti, jotta tallin pihalta oli näkyvyys pisteeseen ja tilaa oli siinä kohdin reilusti. Silloin oli turvallista tulla pyörätuolillakin ponin luokse. Turvallisuus oli tärkeää, joten valitsimme pisteeseen todella kiltin pienen ponin, joka malttoi seisoa ihmispaljoudessa paikoillaan. Poni suorastaan nautti saamasta huomiostaan. Lisäksi ponin pieni koko lisäsi monen rohkeutta tulla kokemaan itse, miltä eläimen läheisyys tuntui. Hlušičková ja Gardiánová (2014) kirjoittaa artikkelissaan, että eläimen koskettaminen on terapeuttista ja tärkeä osa kuntoutusta. Poni on toiminut Ravuri Oy:n päivätoiminnan asiakkaiden hoitoponina jo useamman vuoden, joten se oli päivätoiminnan asiakkaille tuttu. (Hlušičková & Gardiánová 2014.)

Hevonen/poni on eläimenä tasavertainen ja oikeudenmukainen kaikkia ihmisiä kohtaan, jolloin se ei syrji ketään esimerkiksi ulkoisten piirteiden tai eleiden takia.

Salovuoren mukaan jo eläimen koko laittaa miettimään eläimen kohtaamista uusin tavoin. (Salovuori 2014, 53.)

Eläin kommunikoi ruumiin kielellä. Tämän vuoksi kohtaaminen eläimen kanssa sopii kaikille, sillä sanoja ei tarvita. Eläimen eleiden tulkitseminen, toisin sanoen sen viestien lukeminen, on osa Green care -toimijan osaamista. Lisäksi Green care -toimijan tulee osata tulkita asiakkaan ja eläimen välistä vuorovaikutusta.

Tarvittaessa kohtaamista muokataan, jolloin tämä muokattu/opittu vuorovaikutustilanne voidaan siirtää asiakkaiden väliseksi. Eläimen läheisyyttä käyttäen voidaan saada asiakas näkemään oma toiminta. Eläin reagoi asiakkaan käyttäytymiseen esimerkiksi joko tulemalla luokse saadakseen silittelyä, tai poistumalla paikalta, jos kohtelu ei eläintä miellytä. Ohjaajan tehtävänä on sanoittaa asiakkaalle havainnot asiakkaan ja eläimen käytöksestä. (Yli-Viikari ym.2009, 21).

Eläimen kanssa toimiessa oli mahdollista kokea useita aistielämyksiä, kuten silittelyn tuoma tuntokokemus ja eläimen ominaistuoksun tuoma hajuaistielämys. Purolan mukaan löytyy tutkittua tietoa ihmisen fysiologisista ja neurobiologisista myönteisistä muutoksista, jonka on saanut aikaan hevosen hellä koskettaminen ja silittäminen. (Purola 2000, 183.)

Ponin harjaus sai hyvän vastaanoton vierailijoiden keskuudessa, ja moni sanoikin olleensa ensimmäistä kertaa niin lähellä ponia. Jo pelkkä eläimen tuoma läheisyys ja silittely toi hymyn monen vieraan suupieliin.

8.3 Vankkuriajelu Green care toimintapisteenä

Toinen Green care -piste tarjosi vankkuriajelua hevosella. (Kuva 8).

Kuva 8. Hevosvankkurit.

Vankkuriajelu tarjosi elämyksellisen kokemuksen vierailijoille. Hämäläisen (1999) mukaan elämyksellisyys on yksi ihmisen perusominaisuuksista. Nähdään, että ihmisellä on tarve hakea elämyksiä, silloin myös sosiaalipedagogisessa toiminnassa elämyspedagoginen työote korostuu. (Hämäläinen 1999, 105.)

Turvallisuus oli tässä eläimen kanssa toimimisessa yksi tärkeimmistä lähtökohdista. Vankkuriajelua tarjosi rauhallinen hevonen, jolle isoissa tapahtumissa esiintyminen oli jo tuttua. Ohjaajana toimi hevos- ja sosiaalialan ammattilainen. Vankkuriajelun kyytiin noustiin tallin pihalta, jossa oli riittävästi tilaa. Itse ajelu tapahtui luonnon helmassa, metsäteitä myöten.

Luonto itsessään on rauhoittava. Laajan tutkimuksellisen näytön myötä on selvitetty, että stressioireet lieventyvät luonnossa. Ajatuksena on saada katkaistua aivoilta ylimääräiset ärsykkeet, joita nykymailman teknologia meille tarjoaa. Tällöin omat ajatukset ja tunteet saavat mahdollisuuden, mieli kevenee ja ihminen

rentoutuu. Kaikki tämä on huomionarvoista myös lapsen kehityksen kannalta. Monesti kehitysvammaisen henkilön henkinen kasvu jää lapsen tasolle. (Yli-Viikari ym. 2009; Kaplan 1995; Salonen 2005, 19.)

Salonen (2005) toteaa kirjassaan luonnon rauhoittavan ja tasapainottavan ihmisen mieltä. Kun luonnon merkitys avautuu, ei vaikutus jää pelkästään käyttäytymiseen vaan myös asenteeseen. (Salonen 2005. 213.)

Vankkureiden kyytiin mahtui kerralla kuusi henkilöä, jolloin esimerkiksi perheet saivat kokea elämyksen yhdessä. ”*Silloin, kun luonnossa liikkuminen tapahtuu isossa ryhmässä, koetaan myös sosiaalista oppimista (Bandura 1986).*” Sosiaalisella oppimisella tarkoitetaan, että ihminen ottaa mallia toisen ihmisen käyttäytymisestä ja mahdollisesti siirtää oppimansa myös omaan käytökseen. (Yli-Viikari ym. 2009, 20.)

Hevosvankkuriajelu tarjosi vieraille mahdollisuuden kokea metsän ja luonnon läheisyyden. Jokainen sai kokea luonnonhelmassa olemisen, aistia metsän ja hiljaisuuden kokemuksen.

8.4 Kukan istutus Green care toimintapisteenä

Kolmas toimintapiste oli kukkienistutus (Kuva 9)

Kuva 9. Kukanistutuspaiste.

koska puutarhanhoito on todettu elvyttävänä asiana kuten luontoympäristökin. (Salonen 2005, 88.)

Salovuoren mukaan jo pelkkä oleskelu viherympäristössä vähentää stressitasoa sekä antaa mahdollisuuden omaan aikaan, jolloin on mahdollista keskittyä paremmin ja tarkkaavaisemmin. (Salovuori 2014, 23.)

Hyasintin sipulit oli valittu ajatellen vuodenaikaa ja luonnossa tapahtuvaa kiertokulkua, koska joulu oli tulossa. Jokainen sai laittaa multaa kukkaruukkuun itse, joko paljain käsin tai istutuslapiota käyttäen. Tässä tuotiin esiin aistikokemus, jonka multa antaa. Monelle oli elämyksellinen aistikokemus saada työntää kätensä multaan. Kukkasipuleita oli kolmea eri väriä, joista jokainen sai valita itse haluamansa. Tärkeää oli sipulin oikeinpäin asettaminen, mikä ei ollut lainkaan itsestäänselvyys. Istutuksen hoito-ohjeista keskusteltiin ja hoito-ohjeita oli varattu jokaiselle myös tulostettuna kotiin viemiseksi. Kukan kehittyminen sipulista kuvastaa hyvin kehitystä luonnossa.

Kukkien istuttamiseen järjestyi paikka lähelle ponin harjausta. Näin toimipisteestä toiseen kulku muodostui yhtenäiseksi ja esteettiseksi. Sään suosiessa toimintapäivää, syntyi keskustelua auringon vaikutuksesta kukan kasvuun ja ihmisen hyvinvointiin. Jokainen oli erittäin onnellinen saadessaan kokea onnistumisen tunteen istuttaessaan kukkaansa. Iloa lisäsi kukan kotiin saaminen ilman maksua.

8.5 Toiminnallisen päivän osallistujat

Toiminnallisen päivän hyödyn saajana olivat kaikki toiminnallisena päivänä paikalle saapuneet. Paikalla oli toimeksiantaja, asiakkaat, asiakkaiden omaiset ja hoitotahot, Ravuri Oy:n henkilökunta, kuntapäätäjät ja me opinnäytetyöntekijät. Toiminnalliseen päivään osallistui yhteensä noin 80 henkilöä.

Päästiin lähemmäksi Ravurin toimintaa. Ihana päivä.

Toimeksiantajamme sai yritykselle päivästä näkyvyyttä ja tunnettavuutta. Yrityksen henkilökunta sai toiminnallisen päivän ansiosta lisätietoa työmenetelmistä sekä tapasi eri sidosryhmiä, joihin he pääsivät luomaan kontakteja. Palautteiden avulla Ravuri Oy:n on mahdollista kehittää myös omaa toimintaansa.

Asiakkaiden ja henkilökunnan yhteisesti toteutettuja "luentoja" ja toiminnan esittelyä kunnallisten yksiköiden työntekijöille, päättävälle kehitysvammatyön suunnittelijoille, siis asiakkaan ja henkilökunta yhdessä.

Päivätoiminnan asiakkaat saivat toiminnallisesta päivästä yhteisöllistä yhdessäoloa sekä luotua uusia sosiaalisia suhteita. Päivä tarjosi heille paljon iloa sekä onnistumisen tunteita. Heitä varten oli paikalle järjestetty pellet, jotka tarjoilivat hattaraa ja popcornia. Tämä oli päivätoiminnan asiakkaiden syntymäpäivälahja. Elämyksellinen päivä oli asiakkaille voimaannuttava.

Päivätoiminnan asiakkaiden läheiset ja kuntapäätäjät kokivat päivän tuovan heille lisää tietoa Green care -ideologiasta Ravuri Oy:n toiminnassa. Asiakkaiden läheiset saivat konkreettista tietoa Ravurin Green care -työmenetelmästä, sekä näkivät Ravurin työpaikkana, jossa heidän läheisensä työskentelevät. Kaikki

päivässä mukana olevat saivat kokeilla käytännössä Green care -ideologiaa. Lisäksi he saivat elämyksellisiä kokemuksia ja kokivat yhteisöllistä yhteisoloa.

Käynti ja tutustuminen Ravurin toimintaan oli minulle ensimmäinen, joten en pysty sanomaan mitään kehitettävää. Päinvastoin toivoisin tällaisia yksiköitä lisää jotka toteuttaisi toimintaa vastaavilla arvoilla, periaatteilla ja kunnioituksella. Minulla on työuraa takana vammaisalalla 25 vuotta ja mieleeni nousi monia kohtaamiani asiakkaita, jotka olisivat hyötäneet tällaisestä toiminnasta. Hienoa työtä.

Jälkeenpäin lähetimme kaikille osallistujille kiitoskortit (Liite 3) syntymäpäivästä. Suunnittelimme ja valmistimme kortit päivän teeman mukaisesti. Postitimme kiitoskortit toimeksiantajamme toiveiden mukaan.

9 TOIMINNALLISESTA PÄIVÄSTÄ SAATU PALAUTE JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET

9.1 Kirjallinen kysely ja analyysi menetelmä

Toiminnallisen päivän palautetta kerättiin kirjallisella kyselyllä. Kolmen avoimen kysymyksen avulla tuotiin esiin vieraiden mielipiteet ja palaute päivästä.

Pohdimme tarkoin kysymykset ja mitä kysymyksillä halusimme nostaa esiin.

Tutkittavalla kysymyksellä voi ratkaista asioita, tuoda uutta tietoa ja kysymysten avulla voidaan parantaa tai tehostaa toimintaa. (Metsämuuronen 2006, 23.)

Kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista. Anonymiteetti säilyi koska lomakkeeseen ei pyydetty henkilötietoja. Kyselyn vastaukset analysoitiin laadullista sisältöanalyysiä käyttäen.

Kysymykset olivat:

1. Kerro mielipiteesi päivästä?
2. Kuvaile mitä uutta tietoa sait päivätoiminnasta Green care-ajatteluun perustuen?
3. Miten kehittäisit Ravuri Oy:n päivätoimintaa tulevaisuudessa?

9.2 Sisällön analyysi

Aineisto on koodattu sekä kirjoitettu auki pelkistetyin ilmauksin. Tämän jälkeen aineistosta on yhdistetty samankaltaiset ilmaisut samaan alakategoriaan (Taulukko 3). Alakategorioista on muodostettu yläkategorioita ja lopulta yhdistäviä kategorioita (Taulukko 4). (Tuomi & Sarajärvi 2009. 108 - 113.)

Vastaukset on litteroinnin jälkeen taulukoitu (Taulukko 3 ja 4) seuraavasti:

Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu	Alakategoria
<ul style="list-style-type: none"> • ”Tosi hauska” • “Lämminhenkinen, kiinnostava (green care osuus), hauska” • ”Erinomainen, iloinen päivä!” “Päivä oli loistava kaikin puolin. Tällaisia tarvitsisi olla useammin.” • “Tosi ihana, vastaava en ole ennen nähnyt. Oli ihana nähdä tämä paikka.” • “Päivä oli kotoinen, tunnelma leppoinen.” • ”Ihana päivä, työntekijät ja asiakkaat ovat iloisia ja välittömiä.” • ”Päivä tosi mukava. Hyvää ruokaa ja ohjelma tosi monipuolinen.” <ul style="list-style-type: none"> • ”ruoka oli hyvää, ohjelmat ajoituksineen onnistuneet” • ”henkilökunta, asiakkaat ja vieraat hyvin 	<p>Toiminta on hauskaa</p> <p>Toiminta on monipuolista</p> <p>Toiminta on ainutlaatuista</p> <p>Toiminta on välitöntä</p> <p>Toiminta on huomioonottavaa</p>	<p>Toiminnan tärkeys ja merkityksellisyys</p> <p>Kiinnostavuus</p> <p>Ainutlaatuisuus</p> <p>Välittäminen</p> <p>Aitous</p>

<p><i>huomioitu.”</i></p> <p><i>”Hyvä päivä, kiitos järjestäjille.”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>“Oikein kiva, monipuolisesti rakennettu.”</i> • <i>“Hieno päivä. Monipuolinen ja huomioonottava ja paneutuva asenne niin asiakkaita kuin heidän omaisiaan ja muita vieraita kohtaan.”</i> • <i>“Hienoa yhteisöllistä toimintaa!”</i> • <i>“Kiva päivä”</i> <p>Asiakasnäkökulma/omaisnäkökulma ja tiedollinen osuus:</p>	<p>Toiminta on yhteisöllistä ja miellyttävää</p>	<p>Yhdessä tekeminen</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>“Päivä oli aivan ihana oli mukava tutustua kiireettömästi lapsemme työpaikkaan.”</i> • <i>“Rauhoittava, tietopaketti hyvä,</i> 	<p>Toiminta on kiireetöntä</p>	<p>Rauhallisuus</p>

<p><i>lämmiin välittävä, asiakkaat hyvin huomioitu ja tilaisuus”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>“Päivä oli antoisa ja paljon tietoa antava Green care toiminnasta.”</i> • <i>“Hieno päivä esitys avasi hyvin toimintaa ja kiva oli kuunnella kommentteja. Myös rastit olivat hyvä keksintö”</i> • <i>”Päästiin lähemmäksi Ravurin toimintaa. Ihana päivä”</i> • <i>”Jos minulla olisi läheisenä kehitysvammainen, haluaisin hänet ehdottomasti juuri tänne ja näihin palveluihin.”</i> • <i>”Myös muiden päivätoimintalaisten ja heidän omaistensa tutustuminen oli mukavaa. KIITOS! ”</i> 	<p>Toiminta on rauhallista</p> <p>Toiminta lisäsi tietoutta</p> <p>Toiminta antoi luotettavan kuvan</p> <p>Toiminta loi uusia kontakteja osallistujien välille</p>	<p>Tiedon lisääminen</p> <p>Luotettavuus, palveluiden houkuttelevuus ja käytettävyys</p> <p>Verkostoituminen</p>
--	--	--

Taulukko 3. Aineiston pelkistäminen

Yhdistävä kategoria	Yläkategoriat	Alakategoria
<p>Käsitykset ja kokemukset Green Care- ideologiasta toiminnallisen päivän pohjalta</p> <p>Toiminnasta välittynyt kuva</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Toiminnan mielekkyyys - Toiminnallinen päivä lisäsi tietoa - Toiminta on rauhallista ja antaa luotettavan kuvan - Toiminta on ainutlaatuista - Toiminta on kiinnostavaa, voisi ajatella omaiselleen vastaavaa toimintaa/palvelua 	<ul style="list-style-type: none"> - Toiminta on kiinnostavaa ja saa runsaasti positiivista palautetta - Toiminta on houkuttelevaa

Taulukko 4. Yhdistävät kategoriat

9.3 Mielipide päivästä

Toiminnallisesta päivästä saatu palaute vastasi tavoitetta onnistuneesta päivästä. Toiminnalliset pisteet konkretisoivat Green care –ideologiaa.

“Rauhoittava, tietopaketti hyvä, lämmin välittävä, asiakkaat hyvin huomioitu ja tilaisuus”

“Päivä oli loistava kaikin puolin. Tällaisia tarvitsisi olla useammin.”

“Tosi ihana, vastaava en ole ennen nähnyt. Oli ihana nähdä tämä paikka.”

“Luonnonläheisyys ja luonnon materiaalien käyttö sekä oleskelu luonnossa, hienoa”

9.4 Mitä uutta tietoa sait Green caresta

Green care ideologiasta kertova power point esitys toi uutta teoria tietoa kuulijoille. Ravuri Oy:ssa toteutettu Green care toimintamenetelmä sai näkyvyyttä.

“Sain paljon tietoa luonnon, eläinten ja ihmisten yhteistoiminnasta jota en aikaisemmin tiennyt.”

“Kaikki uutta ihanaa, toivoisin enemmän tällaista.”

“Se, että sipuli istutetaan multaan”

“Kaikki tieto oli uutta. Oli tärkeää nähdä ja kuulla Ravurin toiminnasta ihan paikanpäällä”

“Uutta käytännössä toteutettua luonnon, eläinten asiakkaiden sekä henkilökunnan elämyksellisyyttä mielen ja kehon huomioimista, pitkän tähtäyksen suunnittelulla.”

9.5 Kehittämis ehdotuksia Ravuri Oy:lle

Kehittämisideana Ravuri Oy:lle nousi esiin toiminnallisten päivien järjestäminen useammin. Toiminnallisissa päivissä mahdollistuisi perheiden yhdessäolo sekä verkostoituminen.

“Niin hyvin kehitetty ettei näin äkkiä osaa sanoa. Hienoa. Kiitos.”

“Kehitysideat nousevat varmasti arjen toiminnasta. Sivusta katsoen on ihanaa ja sydäntä lämmittävää niistä luonnossa ja ympäristössä toimiva päivätoiminta. Asiakkaille on tärkeää tehdä oikeaa, ruumiillista työtä.”

“Tällaisia paikkoja tarvitaan.”

“Jatkakaa samaan malliin.”

“Eipä tässä osaa sanoa kuin aivan erinomaista että tällaista toimintaa on olemassa ja että tällaisia ihmisiä kuin te Susse ja jengi, ootte olemassa. Toivottavasti jatkatte vielä tulevia vuosikymmeniä....”

9.6 Kirjallisen kyselyn yhteenveto

Mielipide päivästä oli erittäin positiivista ja hyvää. Negatiivista palautetta ei kyselyssä saatu. (Liite 4).

Luimme kaikki kirjalliset vastaukset läpi ja jos sama vastaus esiintyi useasti, niin yhdistimme vastaukset. Nostimme kyselyn vastauksista esiin merkittävimmät ilmaisut. Kysymyksiin saadut vastaukset ovat kaikki litteroituna ja liitettynä liitteenä tähän opinnäytetyöhön (Liite 4). Tutkimuksen sekä koko opinnäytetyöprosessin ajan, sen julkaisuun asti, kyselylomakkeet säilytetään eettisesti oikein, jonka jälkeen alkuperäiset kyselylomakkeet hävitetään asianmukaisesti.

Käsityksemme mukaan kirjallisesta kyselystä saadusta tiedosta voidaan todeta, että vastaukset yhtyivät Green caren vaikuttavuuteen. Päivän osallistujat kokivat saavansa lisätietoa Green caresta sekä Ravuri Oy:n päivätoiminnasta. Osallistujien antaman palautteen mukaan he toivoivat lisää yhteisiä tilaisuuksia. Tätä voidaan

ajatella Ravuri Oy:n toiminnan tulevaisuuden suunniteluun kehitettävänä ajatuksena.

Oikeastaan koko ajattelu oli uutta. Hienosti esitys avarti asiaa ja houkuttaa hakea vielä lisää tietoa. Päivätoiminta on mielestäni kokoajan toiminut mahtavan hyvin.

Hieno päivä. Monipuolinen ja huomioonottava ja paneutuva asenne niin asiakkaita kuin heidän omaisiaan ja muita vieraita kohtaan.

Toiminnallisen päivän aikana saaduista palautteista löytyi yksityiskohtaisia mielipiteitä. Niistä oli luettavissa vastaajan mielenkiinnon kohde. Palautteet liittyivät suoraan päivässä olleeseen toimintaan.

Jos minulla olisi läheisenä kehitysvammainen, haluaisin hänet ehdottomasti juuri tänne ja näihin palveluihin.

Päivä oli aivan ihana, oli mukava tutustua kiireettömästi lapsemme työpaikkaan.

10 EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS

Opinnäytetyössämme käytimme kyselyn vastausten analysoinnissa laadullista sisällön analyysia.

Laadullinen tieto on sanoja ja lauseita, mutta se voi olla myös kuvia, ääniä ja liikkeitä erilaisille tallenteille tallennettuna (Kananen 2008, 17).

10.1 Kyselyn luotettavuuden arviointi

Saatu tieto on asiayhteyteen liittyvää, rikasta sekä myös yksityiskohtaista. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita siitä miten eri ihmiset näkevät ja kokevat asioita siksi itse tutkijan rooli ja kiinnostus ovat suuressa merkityksessä. Kvantitatiivinen tutkimus eroaa tässä merkittävästi, koska siinä katse kohdistuu mm. kyselyihin. Laadulliseen tutkimukseen ei ole määritelty osallistujamäärää, jo yksikin riittää tarvittaessa. (Kananen 2008, 17, 25, 34.)

Kyselyyn vastasi n. 40 vierailijaa, otos oli laaja. Aineistoa voidaan pitää kattavana ja se antoi luotettavaa tietoa tähän tutkimukseen. Vastaajien määrä oli laadulliseen tutkimukseen sopiva ja saimme riittävästi oleellista tietoa tutkimukseemme. Kohderyhmämme oli laaja ja koostui eritasoisista tutkimuskysymyksiin vastaajista. Kuitenkaan emme pysty anonyymiteetin vuoksi analysoimaan kuka vastaajista on päivätoiminnan asiakas tai esimerkiksi kuntapäätätjä. (Eskola & Suoranta 1999, 60.)

10.2 SWOT- analyysi toteutuksesta

Swot analyysin vahvuudet osoittautuivat sellaisiksi kuin olimme ne ennakoineet. Oli helppo toimia tutussa toimintaympäristössä tutuilla toimintatavoilla sekä työmenetelmillä. Onnistuimme käyttämään nämä mahdollisuudet täydellisesti. Saimme toteuttaa elämyksellistä, voimaannuttavaa sekä yhteisöllistä sosiaalipedagogista toimintaa pitkälti hevosen mahdollistamana. Saimme järjestettyä hienot ja onnistuneet syntymäpäiväjuhlat. Osallistujamäärä oli sopiva, sillä pienenä pelkona oli liian iso osallistujamäärä, mutta toki olisi voinut käydä myös päinvastoin. Täydellinen sää todella suosi meitä. Etukäteen heikkoutena

pitämämme huono valmistautuminen osoittautui turhaksi peloksi. Osasimme vastata kaikkiin esitettyihin kysymyksiin Green care -aiheesta. Toimintapisteillä huomioimme jokaisen yksilöllisesti sekä kerroimme kyseisen pisteen Green care -vaikuttavuudesta. Loukkaantumisia eikä onnettomuuksia sattunut ja pysyimme aikataulussa. Päivän aikana kaikki onnistui hyvin ja jokainen vieras pääsi osallistumaan.

10.3 Eettisyys opinnäytetyössä

Opinnäytetyö on tehty eettisiä periaatteita noudattaen. Tutkimuseetiikan normit voidaan jakaa kolmeen osaan. Hyvä tieteellinen käytäntö tulkitaan ensimmäisessä osiossa. Se sisältää mm. eettisesti kestävät menetelmät, yleisen huolellisuuden, asianmukaisen huomioimisen ja toisten tutkijoiden töiden kunnioittamisen. Toisessa osiossa määritellään loukkaukset. Tutkimuseetiikan ja tutkijan ammattietiikan suurimpina loukkauksina pidetään epärehellisyyksiä ja vilppiä. Tutkijan oikeusturvasäännöksiä käsitellään kolmannessa kohdassa.

Lähtökohtana on se, että tiedeyhteisö itse yhdessä Tutkimuseettisen neuvottelukunnan kanssa käsittelee loukkausepäilyt (Hirvonen 2006, 31 - 32)."

Olemme noudattaneet eettisiä ohjeita ja tuoneet oikeat lähteet esiin kokonaisvaltaisesti koko työssä. Toiminnallisen päivän suunnittelussa ja toteutuksessa huomio on kiinnitetty lähtökohtaisesti eettisten periaatteiden kunnioittamiseen. On otettu myös huomioon toiminnallisen päivän mahdollistamisen kaikille sekä erilaiset siihen liittyvät luvat.

Sopimus toimeksiannosta on tehty ennen opinnäytetyön alkua opinnäytetyön tekijöiden ja toimeksiantajan välillä. Olemme toimineet molemminpuolin avoimesti sopimuksen edellyttämällä tavalla. Toimeksiantajalta on saatu lupa kuvien ottamiseen sekä niiden käyttöön koskien opinnäytetyötä. Kuvat on kuitenkin tehty vieraiden osalta tunnistamattomiksi.

10.4 Tavoitteiden saavuttamisen arviointi

Green care, eli vapaasti suomennettuna vihreä hoiva, on mielestämme aihe, joka ansaitsee julkisuutta. Se on vielä monelle vieras käsite. Green caren vaikutuksista ihmisen hyvinvointiin on paljon tutkittua tietoa, jonka esille nostaminen on tärkeää. Koemme, että Green Care -menetelmän käyttö arjessa saattaa vaatia hieman totuttelemista.

Toiminnallinen päivä onnistui yli odotusten ja toimeksiantajamme oli erittäin tyytyväinen päivämme toteutukseen. Tämänkaltaisen ison tapahtuman järjestäminen oli meille kaikille ensimmäinen kerta ja se loi meille onnistumisen paineita. Olimme kaikki panostaneet päivään paljon ja saimme kokea onnistumisen tunteen. Kyselyllä saadusta palautteesta tuli esiin myös osallistujien kokemus hyvin suunnitellusta päivästä ja sen tuomasta hyödystä. Tässä siis onnistuimme.

Voimme todeta että yhteistyömme toimeksiantajan kanssa toimi erittäin hyvin. Toimeksiantajamme antoi meille hyvinkin vapaat kädet toteuttaa päivää. Hän tuki meitä päivän toteutuksessa monin eritavoin ja rahoitti päivän toteutuksen erittäin hyvin. Yhteistyömme oli hyvin tiivistä sekä avointa. Pidimme säännöllisin väliajoin palavereja yhdessä päivän toteutukseen liittyen. Toimeksiantajan puolelta saimme toiminnallisen päivän toteutuksesta kiitosta. Toimeksiantaja oli tyytyväinen toteutukseen ja saimme häneltä hyvää palautetta. Yhteistyötämme helpotti useiden vuosien työskentely toimeksiantajalla.

Yhteistyö Ravuri Oy:n asiakkaiden sekä työntekijöiden kanssa on toiminut saumattomasti. Yhteistyö on ollut yhteisöllistä ja yhdessä tekemistä. Tämä toiminnallinen päivä lisäsi yhteisön voimavarojen merkitystä ja voimaantumista yhteisössä.

Toiminnallisen päivän kutsuvieraat antoivat myös kiitosta päivästä ja kaikista heistä näkyi iloisuus ja innostuneisuus. Vieraat osallistuivat innokkaina päivään ja erityisesti toiminnallisiin pisteisiin. Päivän aikana saimme kutsuvieraille tarjota Green carea käytännössä ja teoriassa. Onnistuimme tässä erityisen hyvin. Keskustelua aiheesta kumpusi luonnollisesti erilaisissa tilanteissa päivän aikana.

Opinnäytetyöntekijöiden yhteistyö sujui hyvin, vaikka jouduimme sovittelemaan aikataulumme moneen kertaan. Jouduimme luonnollisesti luopumaan joistakin omista, tärkeiksikin kokemistamme hetkistä ja jakamaan senkin ajan yhdessä opinnäytetyöhön. Tämän opinnäytetyön tekeminen oli kaikille antoisaa, koska aihe on erittäin lähellä elämäämme sekä sydäntämme. Moniammatillinen yhteistyö on avannut meille eri näkökantoja sosionomin ja sairaanhoitajan näkökulmasta peilattuna.

Omalta kohdaltamme voimme todeta, että tämä opinnäytetyö jää elämään Ravuri Oy:hyn. Green care -ideologia oli jo olemassa Ravuri Oy:ssä, mutta toimimme siitä konkreettista lisätietoa esiin erilaisin menetelmin. Lisäksi tämä opinnäytetyö antoi meille ammatillista kokemusta sekä näkemystä Green care -työmenetelmästä.

10.5 Kehittämisidea tulevaisuuteen

Jatkokehittämisideana opinnäytetyöllemme näkisimme toiminnallisen päivän järjestämisen Ravuri Oy:n Hiirulan asumisyksikön asukkaille ja heidän läheisilleen. Myös toiminnallisten päivien järjestäminen Ravuri Oy:n päivätoiminnassa erilaisten teemojen avulla vastaisi kyselyiden avulla saatuihin kehittämisehdotuksiin.

Lisäksi muutkin Green care toimijat voisivat hyödyntää toiminnallisen päivämme ideaa, jossa toiminnallisten pisteiden ja power point esityksen avulla tuodaan Green care ideologiaa esille. Uskomme, että opinnäytetyömme avulla herätimme myös kipinän muissakin toimijoissa ja mahdollisesti tulevaisuudessa Green care – ideologinen toiminta lisääntyy Suomessa.

LÄHTEET

Eriksson, K., Isola, A., Kyngäs, H., Leino-Kilpi, H., Lindström, U.Å., Paavilainen, E., Pietilä, A-M., Salanterä, S., Vehviläinen-Julkunen, K. ja Åstedt-Kurki, P. 2007. Hoitotiede. Helsinki. Wsoy.

Eskola, J., Suoranta, J. 1999. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Jyväskylä. Vastapaino.

Furman, B. 1997. Ei koskaan liian myöhäistä saada onnellinen lapsuus. Helsinki. WSOY.

Green care Finland. 2014. [viitattu 18.8.2014]. Saatavilla:

<http://www.gcfinland.fi/>

Halonen, S. 2000. Ratsastusterapia. Jyväskylä. PS- kustannus.

Hallamaa, J., Launis, V., Lötjönen, S. & Sorvali, I. 2006. Etiikkaa ihmistieteille. Helsinki. Hakapaino Oy.

Hirvonen, A. 2006. Eettisesti hyvä tutkimus. Helsinki. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Hlušičková, T. & Gardiánová, I. 2014. Farming therapy for therapeutic purposes. ScienceDirect. [viitattu 12.12.2014]. Saatavissa:

<http://www.elsevier.com/locate/kontakt>

Hyvinvointi 2015 -ohjelma Sosiaalialan pitkän aikavälin tavoitteita. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2007. Helsinki. Yliopistopaino.

Hämäläinen, J., 1999. Johdatus sosiaalipedagogiikkaan. Kuopion yliopiston painatuskeskus. Kuopio.

Järvikoski, A. & Härkäpää, K. 2004. Kuntoutuksen perusteet. Helsinki. WSOY/oppimateriaalit.

Kananen, J. 2008. KVALI kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylän yliopistopaino. Jyväskylä.

Kaski, M., Manninen, A. & Pihko, H. 2009. Kehitysvammaisuus. Helsinki. WSOY.

Kehitysvammalaki 519/1977. Annettu Helsingissä 1.1.1977. [viitattu 2.1.2015]

Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1977/19770519>

Kehitysvammaliitto 2014.[viitattu 27.11.2014] Saatavissa:

<http://www.kehitysvammaliitto.fi/suomeksi/tietoa-liitosta/kehitysvammaisuus>

Kurki, L., 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere. Tammer-Paino Oy.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT 2014. [viitattu 14.1.2014]

Saatavissa: <https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/mtt/hankkeet/greencare>

Metsämuuronen, J., 2006. Laadullisen tutkimuksen käsikirja. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Mäkinen, P., Raatikainen, E., Rahikka, A. & Saarnio, T. 2009. Ammattina sosionomi. Helsinki. WSOY.

Packalen, S. 2014. Ravuri Oy:n Toimitusjohtaja. Haastattelu. Hollola.

Pietilä, A- M. 2010. Terveyden edistäminen. Porvoo. WSOY.

Purola, T. 2000. Ratsastusterapia. PS- kustannus. Jyväskylä.

Rantanen, A. 2014. Vapaa-ajalta virtaa työhön – luonnossa liikkumisen ja työn imun yhteydet. Psykologian pro gradu – tutkielma. Tampere: Tampereen yliopisto, Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö.

Salonen, K. 2005. Mieli ja maisemat eko- ja ympäristöpsykologian näkökulma. Edita Prima Oy. Helsinki.

Saaranen-Kauppinen, & Puusniekka 2006. KvaliMot [viitattu 17.8.2014]

Saatavissa: http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_2_1.html

Salovuori, T. 2014. Luonto kuntoutumisen tukena. Mediapinta.

Siitonen, J. 1999. Voimaantumisteorian perusteiden hahmottelua. Oulu. Oulun yliopisto.

Soini, K., Ilmarinen, K., Yli-Viikari, A. & Kirveenummi A. 2011. Green care sosiaalisena innovaationa suomalaisessa palvelujärjestelmässä.

Yhteiskuntapolitiikka, 76 (3). 320–331. [viitattu 12.12.2014] Saatavissa:

https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/mtt/hankkeet/greencare/mita/Soini_Yhteiskuntapolitiikka.pdf

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisältöanalyysi. Jyväskylä. Gummerus Kirjapaino Oy.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2013. Laadullinen tutkimus- ja sisältöanalyysi. Kustannusosakeyhtiö TAMMI. Helsinki.

Vammaispalvelulaki, Vammaistukilaki 380/1987. Annettu Helsingissä 1.1.1988. [viitattu 2.1.2015] Saatavissa:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1987/19870380>

Vammaispalvelujen käsikirja. 2014. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Saatavissa: <http://www.thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja> [viitattu 29.12.2014].

Vampo, Suomen vammaispoliittinen ohjelma 2010-2015. [viitattu 2.1.2015] Saatavissa:

www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=1087414&name=DLFE-12157.pdf

Vernerinet. 2014. Kehitysvamma-alan verkkopalvelu. 19.6.2014. Saatavissa: <http://verneri.net/yleis/lakien-soveltamisjarjestys> [viitattu 29.12.2014].

Vihreä hyvinvointi. 2014. [viitattu 18.8.2014]. Saatavissa:

<http://vihreahyvinvointi.fi/ideologia/>

Vähäsarja, K. 2015. Luonto liikuttamaan-hanke. Metsähallitus. [viitattu 21.1.2015]. Saatavissa:

http://yle.fi/uutiset/jo_20_minuutin_oleskelu_metsassa_laskee_verenpainetta/7739746

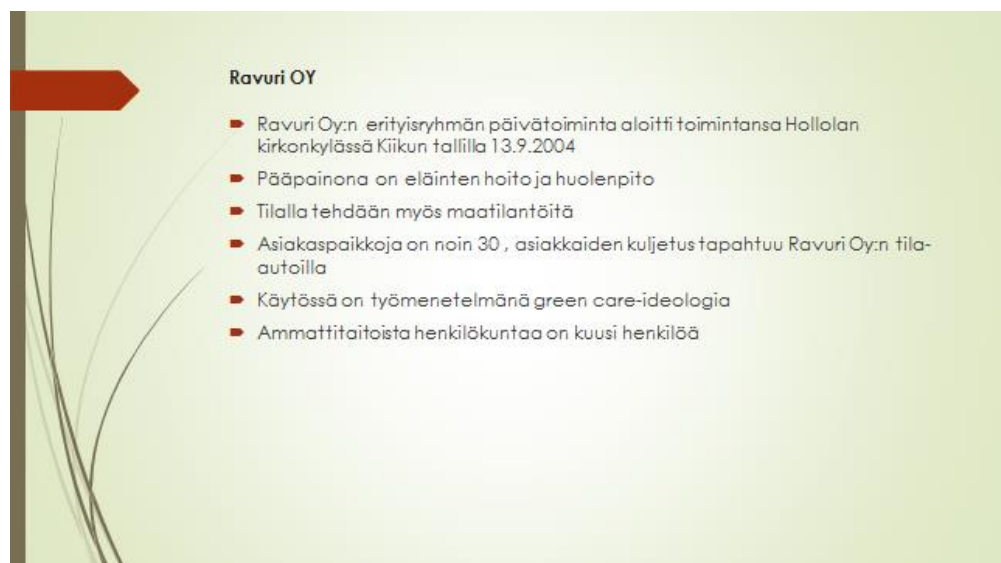
Yhdenvertaisuuslaki. 2004/21. Julkaistu Helsingissä 23.12.2014

Yli-Viikari, A., Lilja, T., Heikkilä, K., Kirveenummi, A., Kivinen, T., Partanen, U., Rantamäki-Lahtinen, L. ja Soini, K. 2009. Green care- terveyttä ja hyvinvointia maatilalta. MTT. Jokioinen.

LIITTEET

Liite 1

Power point esitys

Ravuri Oy:n päivätoiminnan arvot ja toimintaperiaatteet

Arvot:

- Ihmisarvon kunnioittaminen ja arvostava kohtaaminen
- Itsemääräisoikeus
- Tasa-arvo
- Vastuullisuus
- Luonnon ja eläimen täysivaltainen kunnioittaminen ja niiden arvokas kohtaaminen

Toimintaperiaatteet:

- Ammattieettisyys
- Asiakkaiden kiireetön, kunnioittava ja kokonaisvaltainen kohtaaminen
- Innostava ja kuntuttava työote
- Asiakkaiden muuttuvien voimavarojen huomioiminen
- Asiakkaiden kannustaminen ja avustaminen
(Ravuri Oy:n perehdytyskansio)

Green care tarkoittaa

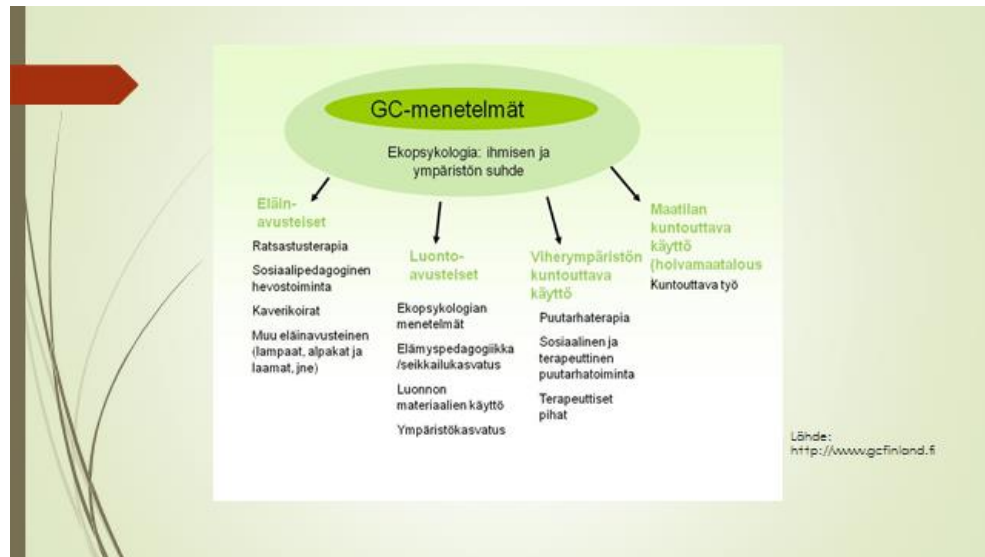
- Luonnon ja eläinten hyödyntämistä hoidon ja kuntoutuksen tukena monin eri keinoin
- Yleisimpiä menetelmiä ovat terapeuttinen puutarhanhoito, eläinavusteinen toiminta sekä maatalan suoman luonnonläheisen ympäristön hyödyntäminen
- Lisäksi voidaan hyödyntää erilaisia retkiä, kalastusta sekä luontoon liittyviä kädentaitoja
- Menetelmiä voidaan käyttää kuntuttavana sekä toimintaa ylläpitävinä työmenetelminä sekä toimintatapana
- Menetelmä sopii kaikille ja kaiken ikäisille

Lähde: Salovuori (2014)

Green care tarkoittaa...

- **Laadun mittaaminen**
 - Asiakaspalautteet
 - Laatukäsikirja
 - Koulutettu henkilökunta
 - Työmenetelmänä käytössä green care ideologia
- **Etiikka**
 - Green care on luonut luontoavusteisen toiminnan eettiset ohjeet.
 - Perustuu luonnon arvostamiseen sekä kestävän kehityksen huomioiminen luontoavusteisessa toiminnassa.

Lähde: Salovaara (2014)

Eläinavusteinen toiminta Ravuri Oy:ssä

- **Sosiaalipedagogista hevostointia**
 - Toiminnallista tekemistä tallilla
 - Yhteisöllistä kuulumista joukkoon, osallisuus
 - Elämyksellisyys, saada kokemuksia
- **Eläinavusteisuus**
 - Vuorovaikutus eläimen kanssa
 - Hoivan ja huolenpidon kokemukset
 - Läheisyyden ja onnistumisen tunteet

Lähde: <http://www.hevostointi.net/10>

Luontoavusteinen toiminta Ravuri Oy:ssä

- Käytämme luonnonmateriaaleja toiminnassa ympäri vuoden.
 - Luonnon kiertokulku tutuksi/ympäristö kasvatus
 - Terveellinen ravitseminen, vitamiinit "tallien" luonnosta, mm. marjastus, sienestys, kalastus sekä retket luonnossa (elämys pedagogiikka)
 - Vuodenaikojen mukaiset teemaan liittyvät askartelut
 - Ekopsykologinen näkökulma on läsnä toiminnassa, jolloin ihmisen ja luonnon välinen suhde säilyy

Viherympäristön ja maatilán kuntouttava käyttö Ravuri Oy:ssä

Terapeuttinen puutarhan hoito

- Kasvihuone sekä kasvimaan hoito
- Pihamaasta huolehtiminen, kuten kikkentäjä ja kukkien kasvattaminen
- Puutarhassa oleskelu, kahvihetket, aisti kokemukset sekä sosiaaliset vuorovaikutukset
- Maatilan töitä vuoden aikojen mukaan
 - Kuten haravoiminen, lumen luominen, erilaisten työkoneiden valvottu käyttö
 - Eläinten hoito, tallityöt

Green caren vaikutus ihmisen hyvinvointiin

"Luonto rauhoittaa, lieventää stressiä, palauttaa keskittymiskykyä, selkiyttää ajatuksia sekä lisää myönteistä mieliä. Liikunta ja fyysinen rasitus parantavat ketteryttä, voimaa ja kestävyttä. Liikunta yhdistettynä ulkoiluun ja auringonvaloon parantaa ravitsemusta ja yöunta. Luontoympäristö lisää toimintaa ja vuorovaikutusta, mikä voimaannuttaa." Vehmasto (2013)

Eläimen vaikutus ihmiseen

"Tutkimuksissa on todettu, että jo pelkkä eläimen läsnäolo voi saada aikaan ihmisessä positiivisia ja parantavia vaikutuksia.

Eläinten myönteiset vaikutukset ihmisen hyvinvoinnille perustuvat pitkälti niiden rauhoittaviin kykyihin. Eläimen kosketus ja läheisyys tuovat lohtua ja tukea.

Rauhoittumista tukee myös eläinsuhteiden luotettavuus. Eläimen tarjoama lohtu ja läheisyys ovat jatkuvasti saatavilla. Niihin voi turvautua silloinkin kun läheisissä ihmissuhteissa on vaikeuksia. Eläimen kanssa tapahtuvaa kommunikointia helpottaa osaltaan sanojen puuttuminen. Vuorovaikutus tapahtuu ruumiinkielellä, joka saattaa usein olla sanallista vuorovaikutusta aidompaa ja todellisempaa.

Keskeinen ero ihmisen ja eläimen välillä on myös siinä, että eläin ei arvioi ja luokittele ihmisiä heidän sosiaalisen aseman ja siihen liittyvien ulkoisten ominaisuuksien perusteella. Eläin suhtautuu kaikkiin kohtaamiinsa ihmisiin tasavertaisesti.

Ihmisen hyvinvointia tukee myös eläimen tuoma rytmitys päivään. Perustarpeet: ravinto, riittävä lepo ja liikunta ovat samanlaisia niin ihmisille kuin eläimellekin." (Green Care)

Runo Ravuri Oy:n päivätoiminnasta

*"Jokaisella meillä, työhaalariemme alla
oma tarinamme, oma elämänpolkumme,
mutta yhteistä on ihmiselon unelmat, pienet toteutuvat toiveet,
joka vuosi saapuva kesän lämpö ja lupaus huomisesta ja joka päivä tämä,
työntäyteisyys, tekemisen tärkeys, juuri sellaisena
kuin kukin meistä oman työhaalarinsa alla on."*

-Minttu Istermaa-

Lähteet

- Green Care Finland. [viitattu 12.8.2014] Saatavissa: <http://www.gcfinland.fi>
- Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT. 2014. [viitattu 12.8.2014]. VoiMaal-hanke Elina Vehmasto 2013.
- Mattila-Rautiainen, S. 2011. Ratsastusterapia. Juva.
- Ravuri Oy:n perehdytyskansio [viitattu 13.8.2014]
- Salovuori, T. 2014. Luonto kuntoutumisen tukena. Mediapinta. Tampere.
- Sosiaalipedagoginen Hevostoimintayhdistys ry. 2011. [viitattu 12.8.2011].
Saatavissa: <http://www.hevostoiminta.net/10>

LIITE 2

Kutsu

Ravuri Oy

Päivätoiminta 10 v

*Juhlimme syntymäpäiviä **12.09.2014** Perjantaina klo 12.00-15.00*

osoitteessa Nuujamäentie 123, 16710 Hollola

Olette lämpimästi tervetulleita juhlimaan kanssamme !

Ohjelmassa mm. hevosvankkuriajelua, Green Care esitelmä, tilojen esittelyä, ruokailua, kahvittelua ja tietenkin seurustelua hurmaavien asiakkaidemme kanssa.

*Ruokailu alkaa klo 12:00, jota varten pyydämme ilmoittautumisia **29.08 mennessä***

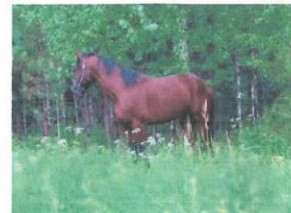
sähköpostitse osoitteeseen : ravurioy@suomi24.fi

tai tekstiviestillä numeroon : 040-187 6888

- Osallistujien/ruokailijoiden määrän*
- Kerrothan ilmoittautumisen yhteydessä myös, jos omaisesi ei tarvitse päivätoiminnan kuljetusta kotiin.*

Näkemisiin juhlien merkeissä !

t, Päivätoiminnan väki

www.ravurioy.fi

LIITE 3

Kiitoskortti

LIITE 4

Kysymykset ja litteroidut vastaukset

1. MIELIPIDE PÄIVÄSTÄ?

- *”Tosi hauska”*
- *”Lämminhenkinen, kiinnostava (green care osuus), hauska”*
- *”Jos minulla olisi läheisenä kehitysvammainen, haluaisin hänet ehdottomasti juuri tänne ja näihin palveluihin.”*
- *”Erinomainen, iloinen päivä!”*
 - *”ruoka oli hyvää, ohjelmat ajoituksineen onnistuneet”*
 - *”henkilökunta, asiakkaat ja vieraat hyvin huomioitu.”*
- *”Rauhoittava, tietopaketti hyvä, lämmin välittävä, asiakkaat hyvin huomioitu ja tilaisuus”*
- *”Päivä oli loistava kaikin puolin. Tällaisia tarvitsisi olla useammin.”*
- *”Tosi ihana, vastaava en ole ennen nähnyt. Oli ihana nähdä tämä paikka.”*
- *”Päivä oli aivan ihana oli mukava tutustua kiireettömästi lapsemme työpaikkaan.”*
- *”Myös muiden päivätoimintalaisten ja heidän omaistensa tutustuminen oli mukavaa. KIITOS!”*
- *”Päivä oli kotoinen, tunnelma leppoinen.”*
- *”Ihana päivä, työntekijät ja asiakkaat ovat iloisia ja välittämiä.”*
- *”Hyvä päivä, kiitos järjestäjille.”*
- *”Oikein kiva, monipuolisesti rakennettu.”*

- *“Hieno päivä. Monipuolinen ja huomioonottava ja paneutuva asenne niin asiakkaita kuin heidän omaisiaan ja muita vieraita kohtaan.”*
- *“Päivä oli antoisa ja paljon tietoa antava Green care toiminnasta.”*
- *”Päivä tosi mukava. Hyvää ruokaa ja ohjelma tosi monipuolinen.”*
- *“Hieno päivä esitys avasi hyvin toimintaa ja kiva oli kuunnella kommentteja. Myös rastit olivat hyvä keksintö”*
- *“Hienoa yhteisöllistä toimintaa!”*
- *“Kiva päivä”*
- *“Päästiin lähemmäksi Ravurin toimintaa. Ihana päivä”*

2. KUCAILE MITÄ UUTTA TIETOA SAIT PÄIVÄTOIMINNASTA GREEN CARE-AJATTELUUN PERUSTUEN?

- *”Luonnonläheisyys ja luonnon materiaalien käyttö sekä oleskelu luonnossa, hienoa”*
- *“Pidän siitä, koska saan tehdä sitä jokapäivä”*
- *“Teoria tieto ja jako toi paljon uutta”*
- *”Oikeastaan koko ajattelu oli uutta. Hienosti esitys avarti asiaa ja houkuttaa hakea vielä lisää tietoa. Päivätoiminta on mielestäni kokoajan toiminut mahtavan hyvin.”*
- *”Paljon tietoa päivätoiminnasta joka on monipuolista”*
- *“Sain paljon tietoa luonnon ja eläinten ja ihmisten yhteistoiminnasta jota en aikaisemmin tiennyt.”*

- *“Kaikki uutta ihanaa, toivoisin enemmän tällaista.”*
- *“Se, että sipuli istutetaan multaan”*
- *“Iloinen yllätys, että sain tulla”*
- *“Olen käynyt aikaisemminkin. Oikein hyvä tapa, hyvä laittaa kiertämään.”*
- *“Kaikki tieto oli uutta. Oli tärkeää nähdä ja kuulla Ravurin toiminnasta ihan paikanpäällä”*
- *“Kaikki hyvä, esitelmä”*
- *“Uutta käytännössä toteutettua luonnon, eläinten asiakkaiden sekä henkilökunnan elämyksellisyyttä mielen ja kehon huomioimista, pitkän tähtäyksen suunnittelulla.”*
- *“Ajattelu ei ollut uutta, mutta tieto siitä syventyi entisestään”*
- *“Koko asia/aihe oli täysin uusi. Kaikki tieto oli uutta.”*
- *“Paljon uutta tietoa, arvostan ko. arvopohjaa”*
- *“Tietämykseni syveni huomattavasti . Toiminnan monipuolisuus ja sen periaatteet erittäin hyvät ja laadukkaat. Varsinkin hevosen merkitys avautui aivan eritavalla.”*
- *”Olen kuullut aiemmin, nyt esityksen myötä avautui vielä selvemmin. Hyvää toimintaa”*
- *“Kokonaisuus, mitä kaikkea aate pitää sisällään.”*
- *“Luontoa enemmän, käyttäen myös kotona”*

3. MITEN KEHITTÄISIT RAVURI OY:N PÄIVÄTOIMINTAA TULEVAISUUDESSA?

- *“Niin hyvin kehitetty ettei näin äkkiä osaa sanoa. Hienoa. Kiitos.”*
- *“Kehitysideat nousevat varmasti arjen toiminnasta. Sivusta katsoen on ihanaa ja sydäntä lämmittävää niistä luonnossa ja ympäristössä toimiva päivätoiminta. Asiakkaille on tärkeää tehdä oikeaa, ruumiillista työtä.”*
- *“Tällaisia paikkoja tarvitaan.”*
- *“Ei tietoa.”*
- *“ Täydellistä. Pysykää ja jatkakaa samaan malliin. Olette aarteita jokainen. Kiitos.”*
- *“Onko muita eläimiä:kanoja tms?”*
- *“Jatkakaa samaan malliin.”*
- *“Eipä tässä osaa sanoa kuin aivan erinomaista että tällaista toimintaa on olemassa ja että tällaisia ihmisiä kuin te Susse ja jengi, ootte olemassa. Toivottavasti jatkatte vielä tulevia vuosikymmeniä....”*
- *“Kiitos kaunis päivästä + “ohjattavan” hyvästä päivätoiminnasta<<2*
- *“Keep up the good work! Jatkakaa samaan tapaan! Kiitos näistä vuosista.”*
- *“Entistä enemmän resursseja päivätoimintaan, jotta nykyistä useammalla erityistä tukea tarvitsevalla tai kehitysvammaisella olisi mahdollisuus kokea näitä huikeita arjen elämyksiä.”*
- *“Teema- ja toimintapäiviä myös muille lähialueen kehitysvammaisille”*
- *“Olen/olemme täysin tyytyväisiä nykyiseen toimintaa.”*

- *“Asiakkaiden ja henkilökunnan yhteisesti toteutettuja “luentoja” ja toiminnan esittelyä kunnallisten yksiköiden työntekijöille, päättävälle kehitysvammatyön suunnittelijoille, siis asiakkaan ja henkilökunta yhdessä. “*
- *“Mielestäni toiminta on ok. Ja varsinkin näitä avoimia ovia odotetaan. Suuri kiitos teille kaikille”*
- *“Käynti ja tutustuminen Ravurin toimintaan oli minulle ensimmäinen joten en pysty sanomaan mitään kehitettävää. Päinvastoin toivoisin tällaisia yksiköitä lisää jotka toteuttaisivat toimintaa vastaavilla arvoilla, periaatteilla ja kunnioituksella. Minulla on työuraa takana vammaisalalla 25 vuotta ja mieleeni nousi monia kohtaamiani asiakkaita jotka olisivat hyötäneet tällaisestä toiminnasta. Hienoa työtä”*